

UIT ALLE WINDSTREKEN

De cijfers tonen aan: in de Binnenstad wonen vooral witte Nederlanders. Maar ze wonen er wel, de mensen van wie de wieg in een ander land stond. De Britse boekhandelaar, de Zuid-Afrikaanse expat, de Syrische dienstweigeraar, de Italiaanse kaasverkoper, de Marokkaanse pizzabakker, de Eritrese statushouder – het zijn onze burens. Die gek zijn op de Binnenstad en haar bewoners. Samenleven met andere culturen is eigenlijk heel simpel, zegt een Berbers Marokkaanse supermarktmanager: 'Leven en laten leven'.

TAAL VAN THUIS
Harrie hoort zijn dialect op straat > pag 10

KLIMAATPROOF
Twee nieuwe parken in de Binnenstad > pag 12

STADSWAARDE
Tivoli: buurt tevreden over klussen > pag 13

AUGUSTINESSEN
90 jaar hulp van zusters in Wijk-C > pag 15

VREDENBURG
Altijd lekker: snacken op de markt > pag 16

NIEUWS

Haverstraat eind mei klaar

Als alles goed gaat, zijn de werkzaamheden in de Haverstraat 30 mei klaar. De laatste klus betreft het stuk richting Springweg. De woningen daar zijn met 'bruggen' bereikbaar.

Op de kruising Haverstraat-Springweg wordt gegraven en gewerkt, waardoor deze is afgesloten voor doorgaand verkeer. Zelfs voor fietsers en voetgangers.

De Haverstraat ligt ruim een jaar open. Aannemers werken aan de hoofdleiding van de stadsverwarming, restaureren kelders, vervangen het riool vervangen. Vitens pleegt onderhoud aan de waterleiding.

Het werk duurt langer dan gepland omdat er archeologisch onderzoek wordt gedaan. Zo is er een spookkelder gevonden en in kaart gebracht.

Afscheid Puntenburg

In april kunnen oud-leerlingen en -medewerkers elke maandag tot en met donderdag tussen 14.00 en 15.30 uur afscheid nemen van de Puntenburgschool.

Ze kunnen zich dan melden bij de conciërge. De basisschool sluit na 140 jaar omdat er te weinig leerlingen zijn.

10 juli is de allerlaatste schooldag. De leerlingen zwermen uit naar vijftien andere scholen; het personeel vindt elders werk binnen de Stichting Primair Onderwijs Utrecht.

Nauwelijks statushouders

De Binnenstad telt 60 erkende vluchtelingen. Daarmee is het de wijk met het geringste aantal statushouders. Dit komt doordat de Binnenstad weinig sociale huur telt. Vorig jaar kwamen er hier slechts 35 sociale huurwoningen vrij, waarvan er eentje naar een statushouders ging.

Meer op pagina 4 en 5 >

Reünie van Labrehuis

Met 13 nationaliteiten aan tafel en de douche delen. Het kan. In het Labrehuis aan de Plompstorengracht, een bekende pand voor groepswonen, leven bewoners al 42 jaar samen. Tegenwoordig komen ze overal vandaan. Dus wordt er aan tafel Engels gesproken.

16 maart is er een grote reünie vanwege 40 jaar woonbestemming. Uit alle windstreken bezoeken meer dan 100 voormalige bewoners het 'Labre', ook de kinderen die er geboren zijn en inmiddels zelf weer kinderen hebben.

Meer op pagina 8 en 9 >

Overal vandaan

De variatie in nationaliteiten is groot in de Binnenstad. Foto's: Gert-Jan Peddemors, Iris Tasseron, Luuk Huisjes, Michael Kooren

Kate Jales leest met haar zoon Leonardo Frisina. Foto: Gert-Jan Peddemors

UIT ALLE WINDSTREKEN

De ENGLISH BOOKSHOP: thuisbasis voor expats en hun kinderen

INEKE INKLAAR

 Expat-ouders met kinderen komen in het weekend samen in Paper Moon Books aan de Oudegracht 254. 'Soms is het zo druk, dat we vragen de kinderwagens buiten te zetten', vertelt Kate Jales. 'Hier ontstaan vriendschappen tussen ouders'.

Dat past bij haar streven om van de zaak een community te maken waar expats met kinderen elkaar ontmoeten. 'Zoveel plekken zijn daarvoor niet in de Binnenstad; alleen speeltuin De Kleine Dom'. Kate woont in Londen én in Utrecht. Ze is eigenaar/oprichter van de winkel. Megan, Natasha en Kara zijn medewerkers.

In de ENGLISH BOOKSHOP for CHILDREN leest een tweetalige docent/vertaler geregeld op vrijdagmiddag voor, kinderen luisteren dan zittend of liggend op kussens op de grond. 'We koppelen soms een knutselactiviteit aan het thema van het boek.'

Daarnaast zijn er workshops, onder meer over gamen, filosofie, illustreren en poëzie. Plaatselijke illustratoren/tekeners mogen hun werk in de winkel tentoonstellen.

Veel klanten zijn expat: mid-30'ers met een kind op de internationale school. Er komen ook 70+ *ladies* die een Engelstalige klassieker zoeken. 'Doordat basisscholen Engels geven,

komen ook Nederlandstalige ouders binnen'.

Miffy

Paper Moon Books heeft 10.000 boeken op voorraad; het merendeel tweedehands – sommige *collector's items*. Veel Engels, maar ook Nederlands (*Abeltje*), Chinees, Frans enz. 'Ik neem elk boek dat in de winkel komt door; mijn keukentafel ligt vol'.

Bij de etalage is een leesplek met bank en fauteuil; stellingen met boeken staan langs alle wanden. Wie binnenkomt, stuit op nijntjeboeken – miffy in het Engels. Dick Bruna verkoopt goed, net als *Utrecht* – het prentenboek van Ellen de Bruijn met 80 illustraties in het Engels, Japans, Italiaans, Frans, Duits en Spaans. Overigens niet alleen aan toeristen.

Topper is volgens Kate *De Gruffalo*, over een muis die in een donker bos enge dieren aftroeft met verhalen over een verzonnen monster – vertaald in 81 talen. Ze vertelt: HKU-studenten vinden in de zaak inspiratie in de prachtig getekende prentenboeken.

'Chezellig'

Kate Jales wil uitbreiden, in Utrecht: 'My favorite place in the world. Hier maken mensen met verschillende achtergrond nog gewoon onbevooroordeeld een praatje', jubelt ze. Ze noemt de Binnenstad kindvriendelijk: 'Al die fietsen in plaats van auto's'. En roemt de culturele vibe.

Die nieuwe plek moet in de

Binnenstad zijn. Daar heeft ze haar hart aan verpand. Acht jaar geleden trok ze in een koetshuis in de Keizerstraat. Een paar weken runde ze een boekwinkel in de Donkerstraat, tot de coronamaatregelen. Ze moest sluiten: 'Zelfs geen *click & collect*'.

De dag dat ze terugverhuisde

De Binnenstad heeft een culturele vibe.

naar Engeland, zag ze het bordje TE HUUR aan de Oudegracht. Februari 2022 opende ze daar de Paper Moon Bookshop. 'Ik wil mensen een *cosy place* bieden om met boeken kennis te maken. Hoe zeg je dat ook weer: *chezellig*?' Haar goede voornemen voor dit jaar: Nederlands leren.

Meeste Binnenstadsbewoners

UIT ALLE WINDSTREKEN

INEKE INKLAAR

 De Binnenstad is overwegend wit. Op Noordoost na is dit de
 wijk met de meeste bewoners die in Nederland zijn geboren. 68 procent van de Binnenstadsbewoners had de wieg in een Nederlandse plaats staan.

Bovendien telt onze wijk de meeste migranten van Westerse oorsprong. Dat zijn mensen uit een Europees land (hier valt Turkije niet onder), Noord-Amerika, Indonesië, Japan of Australië. Deze nieuwkomers vormen samen 19 procent van de Binnenstadsbevolking – dat is het grootste percentage binnen de stad Utrecht.

Daarmee heb je 87 procent van de Binnenstadsbevolking te pakken. De resterende

13 procent omvat Afrikanen, Latijns-Amerikanen, Aziaten (8 procent), Antillianen en Arubanen (1 procent), Surinamers (1 procent), Marokkanen (2 procent) en Turken (1 procent).

Heel Utrecht

Heel Utrecht herbergt 168 nationaliteiten. Ongeveer 1 op de 10 Utrechters heeft niet de Nederlandse nationaliteit. Het aandeel mensen met een migratieachtergrond die in de stad wonen is gemiddeld 39 procent.

De mensen die zich in onze stad vestigen, komen voor de liefde, werk of studie. Of omdat ze in hun geboorteland voor hun veiligheid vrezden.

De grootste groepen nieuwkomers zijn tegenwoordig Duitsers (6100 personen), Indiërs (4600 personen), Chinezen (3200 personen) en Oekraïners (1700 personen).

UIT ALLE WINDSTREKEN

Een Zuid-Afrikaans gezin met Franse en Nederlandse wortels

ANNA STERK

 Sinds 2019 woont een Zuid-Afrikaans gezin in het voormalige Nederlands Hoedenmuseum aan de Lange Nieuwstraat – een 17e eeuwse pand met spiltrap en achterhuis. Boven de *deurklokkie* staat Joubert: een Franse naam? Een hartelijke vrouw, beslist geen *suurknol* doet open. Hond Eddie wil ook aandacht en moet aangehaald worden.

Elizabeth Joubert-McGregor woont hier met haar man Wikus en zonen Jan (7) en George (5%). Ze is geboren in Kaapstad, heeft Schotse voorouders; de naam Potgieter zit aan moederskant.

Joubert verraaft een Franse afkomst (Hugenoten); Wikus' moeder is een afstammeling van een Nederlandse familie uit 1888. Irma Joubert-Moerdijk is schrijfster van historische romans, die ook in het Nederlands vertaald zijn. De keuze voor Nederland is dan ook niet vreemd. Terloops noemt Elizabeth Jan van Riebeeck, commandeur van de Kaap van 1652 tot 1662, maar het lijkt verstandig om niet nader op die *landkapertje* in te gaan!

Huisman

Het paar, zij 8 maanden zwanger, kwam in 2016 naar Nederland en vestigde zich in de historische binnenstad van Delft. Elizabeth werkte bij Unilever in Rotterdam en Wikus werd een jaar huisman. Hij zorgde voor de baby, zocht de hele papierwinkel uit en de *do's en don'ts* in ons land.

Hij werkt voor de *Anti-Money Laundering Authority* (AMLA), een organisatie ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. Elizabeth: 'In Delft hebben we veel tijd besteed aan contacten. De buurvrouw kreeg bijna tegelijkertijd een baby, we trokken samen op tijdens het zwangerschapsverlof. Ik was overigens verbaasd hoe goed ik begeleid werd tijdens en na de zwangerschap, alles werd uitgelegd, heel prettig'. Beide families zien elkaar nog regelmatig.

Toen Unilever in 2019 een onderdeel in Wageningen vestigde, was een verhuizing noodzakelijk. Elizabeth: 'We houden enorm van historische binnensteden en verhuisden naar de Lange Smeestraat. Helaas zonder tuin. We vonden toen dit prachtige huis met tuin/binnenplaats en met een uitgang naar het achtergelegen woonerf, waar de kinderen vrij kunnen spelen'.

Vrij en veilig

Hun liefde voor 17e eeuwse architectuur en interieurs is ook zichtbaar op de vele schilderijen in de woonvertrekken, die ze in de loop

Elizabeth, Wikus met hun zonen Jan en George: 'Wij voelen ons hier vrij en veilig'. Foto: Gert-Jan Peddemors

der tijd gevonden hebben.

Elizabeth is nog met de inburgeringscursus bezig. Ze hebben besloten niet meer terug te gaan naar Zuid-Afrika. 'We hebben het hier ontzettend naar onze zin. De vrijheid en veiligheid die we hier ervaren is voor ons ongekend, je voelt je nooit alleen, je wordt begroet en de buurtbewoners zijn vriendelijk'.

Jan en George, die op de tweetalige *Stepping Stones*-school en -bso zitten, kozen niet voor de *kitaar of bekluitje*, maar voor de piano. Ze krijgen les van een buurvrouw.

Hulpvaardig

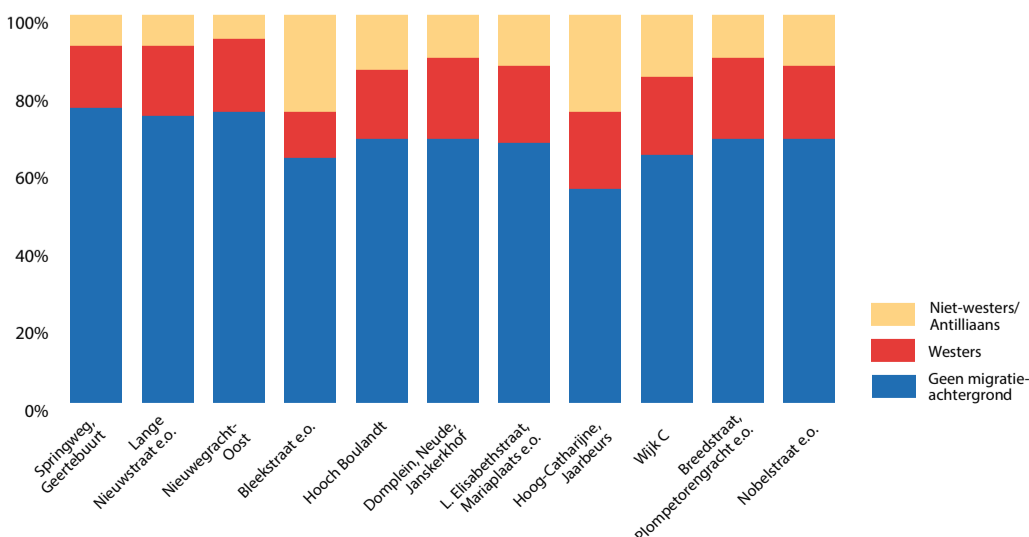
Elizabeth komt nog even terug op de veiligheid in ons land: 'We waren op weg naar een

winkel op de Oudegracht en opeens zag ik Jan niet meer, verdwenen in de weekenddrukte. Jan, *nie onder 'n kalkoen uitgebroeit wees nie*, loste het zelf op, begon te huilen, werd aangesproken en teruggebracht naar huis. Dat kan hier in Nederland, hulp vragen en het wordt opgelost'.

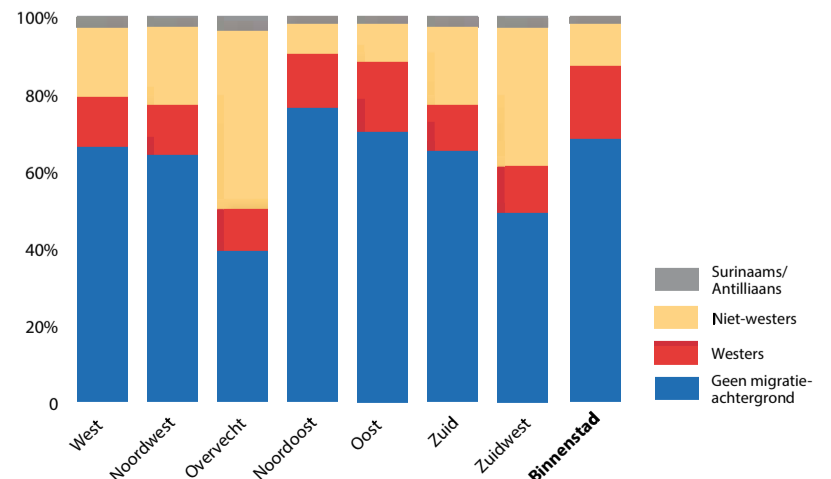
Baie dankie: bedankt voor je tijd, Elizabeth!

zijn Nederlandse Nederlander

Verdeling migranten in de binnenstad Utrecht

Verdeling migranten in de stad Utrecht

Woonconsulent Vosbeek: 'Woonin denkt erover enkele statushouders in De Juf aan de ABC-sstraat te plaatsen'. Foto: Ton Verweij

WONINGTOEWIJZING – Een gevoelig onderwerp: waarom staat een volwassen kind nog steeds op de wachtlijst terwijl vluchtelingen al wel een woning hebben? Hoe werkt de woningtoewijzing aan nieuwkomers? Woningbouwverenigingen proberen daar zo goed mogelijk mee om te gaan.

UIT ALLE WINDSTREKEN

Onderdak voor nieuwkomers en andere woningzoekenden

> Vervolg van voorpagina

TON VERWEIJ

De toewijzing van woningen aan nieuwe landgenoten is ingewikkeld. Het gaat hier over zogenoemde 'statushouders', vluchtelingen die de toetsing hebben doorlopen en een verblijfstatus hebben verkregen. Zij verblijven hier dus legaal, zijn géén uitgeprocedeerde asielzoekers of illegalen.

De statushouders die wachten op huisvesting, komen als woningzoekenden – net als Nederlanders – op de wachtlijst voor een woning in de sociale huursector.

Circa een derde van die wachtlijst bestaat uit urgente gevallen: mensen die kwetsbaar zijn en beperkt redzaam. Denk daarbij aan mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang (dak- en thuislozenopvang, Blijf van mijn Lijf) of beschermd wonen, maar bijvoorbeeld ook ex-gevangenen, gescheiden partners met kinderen en andere spoedgevallen.

Ook statushouders krijgen urgentie. Voor de urgenten zijn in de stad Utrecht zo'n 1800 woningen per jaar nodig, waarvan ongeveer 700 voor

statushouders. In de Binnenstad zijn die panden er nauwelijks.

Sociale woningbouw

De toewijzing van sociale huurwoningen gebeurt door de woningcorporaties. Jolande Uringa is strategisch adviseur/woordvoerder en Ruud Vosbeek coördinator sociaal domein/woonconsulent voor de Binnenstad voor

Woonin (voorheen Mitros/Viveste).

'Woonin heeft zo'n 800 woningen in de Binnenstad: onder andere in Wijk-C, maar ook in de Zilverstaat, ABC-sstraat (het voormalige ver-slavingscentrum), Keukenstraat, Tuinstraat, Voorstraat, de Teugelhof en straks ook op het Wolfenplein'.

Uringa: 'De gemeente heeft be-dongen dat bij alle nieuwe ontwik-kelingen, zoals het Wolfenplein, 40

procent sociale huurwoningen moet worden. Een woningbouwvereni-ging moet deze realiseren. Daardoor kunnen wij iets doen aan de lange wachtlijst'.

Urgentieverklaring

Woningzoekenden die uit de maat-schappelijke opvang komen, krijgen hun urgentieverklaring van de gemeente. Een onafhankelijke in-stantie, Het Vierde Huis, helpt deze woningzoekenden bij het aanvragen van zo'n verklaring.

De medewerkers kennen de regels van 21 gemeentes waarvoor ze wer-ken. Hun aanpak is standaard. Zo zorgen zij voor een eerlijke behan-deling voor iedereen.

De urgentieverklaringen voor statushouders is een zaak van het Rijk, vertelt Vosbeek. 'Dat geeft de gemeente een opdracht. De nieu-wkomers zijn vaak tijdelijk opgevan-gen in een AZC, in Utrecht bijvoor-beeld in Oog en Al, en sinds kort ook in het Ibisshotel. Zij wonen daar in afwachting van de toewijzing van een echte, passende huurwoning'.

Ingewikkelde keuze

Vosbeek: 'Als er bij ons een woning vrijkomt, kijk ik naar het complex: wie wonen er al? Wat voor mensen

kun je daar plaatsen: uit de regulie-re stroom – op basis van inschrijftijd –, uit de maatschappelijke opvang óf statushouders? Die laatste groep kennen we natuurlijk alleen maar van papier. De wachtlijsten zijn enorm. Het is best ingewikkeld om een goede keuze te maken. In de Bin-nenstad komen weinig eengezinswo-ningen vrij; studio's nog wel. Ruimte voor tijdelijke woningen, zoals in Leidsche Rijn, is er niet'.

De woningcorporatie kan op grond van de samenstelling van de buurt besluiten kandidaten uit een bepaalde groep niet te plaatsen. In een complex waar mensen met ver-schillende nationaliteiten, inkomens, banen, mate van zelfstandigheid en met rugzakjes wonen, is het belang-rijk dat er bewoners zijn, die om-kijken naar de burens en aandacht hebben voor de omgeving. Daarbij is het ook wel handig als burens elkaars taal spreken.

De woningzoekenden uit de reguliere stroom zien zich regelma-tig gepasseerd door urgent-woning-zoekenden, omdat daar de nood nóg hoger is.

Vosbeek: 'Er zijn helaas gevallen bekend dat iemand na een inschrijf-tijd van 19 jaar pas een woning kreeg'.

Uitzondering voor Oekraïners

 Gevluchte Oekraïners hoeven vanwege de oorlog geen asiel aan te vragen. In Utrecht wonen er zo'n 1200-1600 personen; het aantal wisselt. De gemeente is verantwoordelijk voor hun opvang, hun leefgeld (550 personen maken hier gebruik van), onderwijs en medische zorg. Vaak worden de Oekraïners geplaatst op een adres waar eerder nog niemand woonde: een sporthal, kantoorruimte, school, een opvangboot. Mogelijk woont een deel in de vrije sector. Hun verblijf wordt als tijdelijk gezien. Dit jaar zijn ruim 3.000 Oekraïners aangekomen in Utrecht. Dagelijks komen er 50-70 mensen bij. De Jaarbeurs, waar ze zich moeten melden, is eind februari tijdelijk gesloten. Er is plek voor 140 man, maar Hal 5 is te vol, zonder privacy, voldoende zorg en sanitaire voorzieningen. Opvangplekken elders zijn er niet meer.

Ineke Inklaar

UIT ALLE WINDSTREKEN

Na zeven azc's geland in de Teugelhof

> Vervolg van voorpagina

ANNA STERK

Alexander Andemariam (28), klein van stuk, gespierd is geboren in Eritrea. Sinds 2022 heeft hij een huisje in de Teugelhof aan de Springweg. 'Kom verder', zegt hij uitnodigend, dit betekent: schoenen uit en huisslippers aan. Eerst beneden de nieuwe keuken en badkamer bewonderen en boven de huiskamer: fris, wit en licht ondanks de vitrages en stores. Lekkernijen staan op tafel en er is thee. Neeffe Edom van 4 jaar, met zijn ouders vanuit Wollega op bezoek, laat intussen zijn kunstjes zien op de grote zitbank. Een Mariabeeldje houdt een oogje in het zeil.

Alexander is opgevoed door zijn moeder, die haar geld verdiende op de markt in Adi Keyh – de hoogst gelegen stad van Eritrea. Ze verkocht o.a. kleding. Zijn vader kent hij niet, die vertrok toen hij heel klein was. Zijn moeder is na twee jaar ziek te zijn geweest in 2015 op 40-jarige leeftijd overleden.

'In mijn land zijn alle mannen en vrouwen tussen 18 en 50 jaar dienstplichtig. Ik weigerde, wilde onderwijzer worden en moest twee jaar de gevangenis in. Na de gevangenis ben ik via Ethiopië naar Soedan gevlucht. Hier verwierf ik een paspoort en met hulp van een oom ben ik in 2018 via Turkije, Griekenland, België in Utrecht beland. Hier heb ik me gemeld bij het politiebureau en kreeg een dagkaart om naar Ter Apel te reizen.'

De aankomst in ons platte landje betekende ook vele verhuizingen. Alexander woonde in zeven azc's: van Ter Apel tot Lutjegast. Hij dreunt ze achter elkaar op, om uiteindelijk te eindigen in Oog en Al. In oktober 2021, de datum staat in zijn geheugen gegrift, kreeg hij een verblijfsvergunning, die na 5 jaar omgezet wordt in onbepaalde tijd.

In de war

De verhuizing naar de Teugelhof was niet eenvoudig. Alexander: 'Ik raakte *confused* door al die aansluitingen en andere nieuwe dingen. Ik ben gelukkig heel goed geholpen door Vluchtelingenwerk'.

Na jarenlang wachten volgt hij nu de inburgeringscursus in een klas met vijftien verschillende nationaliteiten. 'Een heel lieve groep' zegt hij met een glimlach. Onderwijzer worden lijkt niet haalbaar, het Nederlands is niet eenvoudig. Intussen staat tandartsassistent worden op het programma. Op de vraag hoe hij zijn toekomst ziet, komt een beslist antwoord: 'Eerst de inburgeringscursus, de opleiding en een baan, daarna hoop ik mijn vriendin hier naartoe te halen'.

Over zijn financiën vertelt hij: 'Ik krijg 520 euro in de maand voor eten en voor andere noodzakelijke zaken'. De vaste kosten en toeslagen worden verrekend en betaald door de gemeente, waar hij een eigen aanspreekpunt heeft. 'Een aardige dame' met wie hij het goed kan vinden. Voor boodschappen loopt hij naar de Kanaalstraat: 'AH vind ik veel te duur'. Fietzen heeft hij opgegeven want tot twee keer toe is zijn fiets voor het huis gestolen.

Nederlanders vindt hij heel vriendelijk, dit in tegenstelling tot Turken en Grieken. Alexander: 'Ik heb nog geen contact met de bureaus op de hof, maar dat komt nog wel. Hier bel je niet zo maar aan. In mijn land komt iedereen spontaan langs. *Merhaba*, welkom'.

De Teugelhof, met 14 woningen, is een multicultureel buurtje waar relatief veel mensen uit onder meer Eritrea en Soedan via de reguliere procedure onderdak hebben gevonden. Er woont één statushouder. Een schok voor de bewoners was de moord in september 2023 op een Venezolaanse buurman. Vosbeek: 'Naar aanleiding daarvan zijn er gesprekken geweest met bewoners. We hebben besloten om daar voorlopig geen mensen te plaatsen uit de maatschappelijke opvang.' **Ton Verweij**

Alexander: 'Het contact met bureaus op de hof komt nog wel'. Foto: Luuk Huiskes

UIT ALLE WINDSTREKEN

SNACK – Een Italiaans broodje als lunch? Daar is niets Italiaans aan, zegt Maurizio Catagnoli van delicatessenzaak Ombretta. ‘Wij eten dat als snack’.

Ombretta, lekkernijen in de schaduw van de Dom

Maurizio importeert één à twee keer per week kaas en vleeswaren uit Italië. Foto: Iris Tasseron

MARIJKE REER

In de Hardebollenstraat vind je in een van de voormalige peeskamertjes Ombretta. Sinds half maart heeft Maurizio Catagnoli hier zijn Italiaanse delishop of gastronomia. ‘Een droom, die uitgekomen is’.

Maurizio ontvangt mij, na sluitings-tijd, in zijn delishop met een open blik en een brede glimlach. Het is er klein en toch oogt het ruim. Aan een muur hangen schilderijen en tekeningen van zijn moeder, die kunstenaar is. Ertegenover staat een open stelling met typisch Italiaanse producten zoals pasta, pastasaus, wijn en biscotti, die uitnodigen om gekocht te worden.

Loop je door, dan wordt je blik getrokken door een goedgevulde vitrine met vele soorten kazen en vleeswaren, die je doen watertanden. Deze verse producten impor-

teert Maurizio een of twee keer per week uit Italië.

600 kazen

Er hangt geen lijst van wat je zoal uit de vitrine kunt kopen, want iedere week heeft hij er weer wat anders liggen. ‘Dit is typisch Italiaans. We hebben in Italië wel 600 verschillende Italiaanse kazen, een ruime keus aan ham en salami’. Alles komt uit het noorden van Italië, waar hij vandaan komt. Wil je een stukje

koeientong, dat kan ook. ‘Mensen zijn heel nieuwsgierig en willen van alles proberen’.

De naam Ombretta staat voor: schaduw, meisjesnaam of een klein glaasje wijn, dat je de hele dag door drinkt. In Italië wordt de fles wijn in de schaduw van de kerktoren gezet, zodat hij koel blijft. De fles gaat met de verplaatsing van de schaduw mee.

Het was een droom van Maurizio om in Nederland een delishop te

De naam Ombretta staat voor: schaduw, meisjesnaam of een klein glaasje wijn, dat je de hele dag door drinkt.

openen. Delishops of gastronomie zag je 50 jaar geleden in met name Italiaanse kleine dorpen. Dat was voordat de grote supermarkten de kleine winkels overschaduwden. De eerste keer dat hij hier kwam, werd hij al verliefd op ons land. ‘Ik was toen pas 16, dat is zo’n vijftien jaar geleden. De kleuren, de architectuur en de vriendelijke mensen, geweldig. Het contrast tussen de lucht en de gebouwen. Alles straalt’.

Hij vindt Utrecht de mooiste stad van Nederland. In tegenstelling tot Milaan, dat hij grijs en grauw vindt en waar de mensen in zijn ogen niet zo aardig zijn. Op zakelijk gebied vindt hij onze stad een uitstekende locatie. ‘Ik heb hier geen concurrentie, niemand die de focus op alleen verse Italiaanse producten legt’.

Niet close

‘Nederlanders helpen je, ze zijn warm en hulpvaardig, maar niet zo close, zoals in Italië’.

Ongeveer vijf jaar geleden zouden de mensen zijn concept niet begrijpen. Nu wel, want Nederlanders waarderen meer kwaliteitsproducten.

‘Ik ben niet typisch Italiaans, heb zelfs problemen met de Italiaanse cultuur. Hier wordt hard gewerkt en mensen stimuleren elkaar’. Maurizio werkt elke dag en daarnaast heeft hij hoofdzakelijk Nederlandse vrienden. Hij probeert onderdeel te worden van de Nederlandse samenleving.

Naast Italiaanse producten, vleeswaren en kaas, verkoopt Maurizio nu ook belegde broodjes: brood geïmporteerd uit Italië. Er was vraag naar. ‘Toen ik begon met sandwiches te maken, vonden de klanten ze heerlijk’. Nu verkoopt hij hoofdzakelijk deze broodjes, het is zijn core business. Zijn oorspronkelijke concept heeft hij dus losgelaten. De broodjes worden hier als lunch en snack gegeten, in Italië alleen als snack.

Mohammed: 'De jongeren in onze supermarkt maken geen onderscheid naar afkomst'. Foto: Gert-Jan Peddemors

ERIK VAN WIJK
CHARLES CROMBACH

UIT ALLE WINDSTREKEN

13 nationaliteiten tussen de levensmiddelen

Bij de Albert Heijn aan de Voorstraat werken personeelsleden met 13 verschillende nationaliteiten*. 'Die delen hun culturele achtergronden makkelijk met elkaar', zegt afdelingsmanager Mohammed el Harouni, Nederlandse Marokkaan/Berber. 'De een gebruikt onze gebedsruimte, de ander loopt liever in de pauze een rondje in de buitenlucht. We hebben vooral jonge mensen; die zijn al gewend aan omgaan met iemand met een andere achtergrond. Dat kennen ze van school of van buiten'.

Veel klanten, zo op het eind van de middag. En ook veel personeel, van een grote diversiteit. Wat is el Harouni's personeelsbeleid en wat doet hij om de integratie te bevorderen? 'We hebben hier 90 mensen rondlopen, bijna allemaal parttime. Veel scholieren en studenten, bij wie het verloop natuurlijk vrij groot is. Een hele heisa om alles goed in te plannen. Gelukkig hebben we

geen last van een personeelstekort. Ik vraag aan alle medewerkers 'Ken je misschien nog geschikte familieleden, burens of vrienden?' en maak het solliciteren zo gemakkelijk mogelijk. Het mag ook via de gsm. Iedereen is welkom voor een gesprek'. Sociale controle doet veel. 'Elkaar erop wijzen op tijd te komen. Samen van huis fietsen helpt daar ook bij. Er moet een gezellige sfeer heersen, dat voorkomt veel wrevel en ongemak. Alles is bespreekbaar, ik werk heel laagdrempelig. We vormen een jong dynamisch team, er is geen gedoe met subgroepjes naar afkomst. Van Engelstaligen vragen we wel

Nederlands te leren, maar dat gaat in ons werk spelenderwijs'.

Volgende stap
'Zelf ben ik van vakkenvuller doorgegroeid naar groentespecialist, teamleider en nu dus afdelingsmanager. De volgende stap is die naar supermarktmanager. Die ga ik zeker zetten, daarna zien we wel verder. De manager in de Twijnstraat bood mij de mogelijkheden. Hij zag dat ik theorie en praktijk gemakkelijk wist te combineren, actief was in het op me nemen van verantwoordelijkheid. Na een intern examen, met interviews, referenties

en een persoonlijkheidstest, werd ik hier benoemd. Ik ben geen bureau-man of 9-5 werker, je moet zichtbaar zijn voor je klanten en je personeel'. Het leidinggeven en het personeelsbeleid gaat hem eigenlijk heel gemakkelijk af. 'Deze generatie vindt elkaar gemakkelijk en corrigeert elkaar op een soepele manier. Als de sfeer goed is, dan spreekt het zich door en wordt het verloop steeds vlot en gemakkelijk opgevuld. Als manager moet je je zaken natuurlijk wel goed voor elkaar hebben en attent zijn op signalen. Voor personeelsleden die het wat moeilijk hebben, heb ik een vast contact met een

sociaal begeleider. Ik ben hier heel tevreden, ons filiaal is denk ik een voorbeeld van constructief intercultureel samenwerken. Ik noem dat nu zo, maar we zijn ons er eigenlijk nauwelijks van bewust'.

Blikje bier
We lopen vanuit Mohammeds kantoortje de trap af. De hectiek in de supermarkt lijkt nog groter geworden. 'In dit filiaal komen veel studenten, zeker op dit tijdstip. Ze hebben haast, doen veel via de AH-app, zoeken gemaksvuodsel. Daar passen we ons assortiment en beleid ook op aan. We hebben veel gekoelde waar. En natuurlijk heel veel bier'.

Buiten staat Gerard op de stoep zijn blikje bier te drinken. 'Ook hij hoort er eigenlijk bij, is niemand tot last. Iedereen kent hem. Soms verzoek ik hem even weg te gaan, dat doet hij dan ook trouw. Leven en laten leven'.

*) Die nationaliteiten zijn: Argentijns, Berbers, Braziliaans, Duits, Italiaans, Marokkaans, Nederlands, Pools, Portugees, Spaans, Sri Lankaans, Surinaams, Turks.

Schermselving met de 'platte petten' bij de voordeur van het pand net na de kraak op 8 maart 1982. Foto: Het Utrechts Archief

UIT ALLE WINDSTREKEN

LABREHUIS – Met dertien nationaliteiten onder één dak hoef je je niet te kennen. In het Benedictus Labrehuis aan de Plompetorengracht wonen mensen van 4 tot 60 jaar. Bijna de helft van hen is niet geboren in Nederland. In de woongroep en vertelt hoe het daar is.

De wereld van het Labrehuis samenleven met anderen

De eerste maanden na de kraak in een koude, tochtige ruimte boerenkool eten uit grote pannen. Acties tegen woningspeculatie en vóór betaalbaar wonen maakten hongerig. Foto: onbekend

> Vervolg van voorpagina

GASTSCHRIJVER

FLEUR FEIJ

Met 13 nationaliteiten samenwonen gaat verrassend goed. Ik denk mede doordat de voertaal in huis Engels is, van bijna niemand de moedertaal. Daardoor doet iedereen wat extra moeite om te spreken en te luisteren, wat de communicatie juist ten goede komt.

'Ons huis is geen studentenhuis. De kinderen gaan overdag naar school en een enkeling studeert. De meesten werken. Huisgenoten van niet-Nederlandse komaf zijn om verschillende redenen in Utrecht beland. Bijvoorbeeld voor hun studie, de liefde, betere voorzieningen en

kansen op de arbeidsmarkt, of op doorreis'. 'Er komen huisgenoten uit Noord- en Midden-Amerika, Azië en uit alle hoeken van Europa. In de keukens ruik je naast Hollandse pot regelmatig een Engelse *crust pastry*, Hongaarse *máktorta* of zelfgemaakte pizza'.

Regels en formulieren

'Wie nieuw is in Nederland moet aan veel wennen. Ons land staat bol van regels en formulieren en huisgenoten die de weg goed kennen, helpen de anderen graag op weg. Of aan werk bijvoorbeeld, want inschatten of je bij een betrouwbaar bedrijf solliciteert in een land dat je niet kent is niet eenvoudig'. 'We nemen elkaar op sleeptouw naar theatervoorstellingen en exposities. Als iemand ziek is of geen puf heeft om te koken, is er altijd wel ergens een hapje over. Een last-minute oppas, vertaler of luisterend oor is door een berichtje in de groepsapp

De gemeenschappelijke woonkamerkeuken die samen met de zes andere woonkeukens het hart vormt van de woongroep. Foto: Gert-Jan Peddemors

De eerste bewoners knappen de buitengevel op. Foto: onbekend

De eerste pogingen om de financiën op orde te krijgen. De krakers en hun sympathisanten spekten de kas zodat men stencils, sloten en bouwmaterial kon aanschaffen. Foto: Jeroen van de Maagdenberg

In de voormalige kapel wordt de huisvergadering gehouden. Niet alle veertig bewoners kunnen altijd aanwezig zijn. Foto: Gert-Jan Peddemors

Koffie hal Foto: Gert-Jan Peddemors

niet op reis om andere culturen te leren
wonen 40 huisgenoten in de leeftijd van
. Fleur Feij (NL, 43) woont sinds vijf jaar

Labrehuis: andere culturen

gaw gevonden. En huiskat Knoert raakt nooit uitgespeeld, die is dol op alle aandacht’.

‘Ieder jaar nemen we deel aan de Open Tuinen-dag. Afhankelijk van de grootte van het tuinteam dat jaar staat de tuin er bescheiden of uitbundig bloeiend bij. We openen naast de tuin ook onze kapel, schenken limonade en er zijn huisgenoten aanwezig voor een praatje met bezoekers’.

31 huishoudens

‘We krijgen veel enthousiaste reacties en verbaasde blikken als mensen het Labrehuis ontdekken. Ons pand is veel dieper dan breed, dus aan de voorgevel zie je niet af hoe groot het is. We leven dicht op elkaar, delen voorzieningen zoals sanitair, twee wasmachines, de tuin, een klushok en een kapel. Het huis telt 31 huishoudens, iets meer dan een gemiddelde straat in Nederland’.

‘In een woongroep leer je om te delen. Spullen, ruimte, en het leven zelf. We maken veel van elkaar mee. De oorlogen in Oekraïne en Gaza raken sommige huisgenoten persoonlijk’.

‘Tijdens de lockdowns in coronatijd was het naast ontregelend ook een zegen dat we met zoveel waren. We openen de huisvergaderingen sinds kort met de vraag hoe iedereen erbij zit. Of je iets kwijt wil, of nodig hebt van het huis. Zo ontstaat nog meer verbinding en zijn we beter op de hoogte van wat er bij elkaar speelt’.

‘Een bijzondere woonvorm als de onze op een unieke plek als de Binnenstad is geen vanzelfsprekendheid. En zeker niet in deze tijd. Dat we bijdragen aan de leefbaarheid van de Binnenstad, omkijken naar elkaar en met liefde zorg dragen voor ons huis maakt dat we met trots deel uitmaken van de 42-jarige geschiedenis van het Labrehuis’.

Bewogen geschiedenis: van daklozen tot woningzoekenden

In 1832 werd Plompetoengracht 8-8a gebouwd als openbare school. 106 jaar later koopt Stichting Benedictus Labre het pand om er dakloze mannen in te huisvesten. Het gymlokaal wordt verbouwd tot kapel. De daklozenopvang verhuist in 1977 en het pand komt leeg te staan. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om er zogeheten Van Dam-eenheden in te bouwen. Dit lijkt onhaalbaar. Vervolgens komt Lisman BV uit Zeist met een plan voor 54 luxeappartementen. Er komt toestemming en in 1979 koopt Lisman voor 4 ton (gulden) het pand dat kort daarvoor driemaal is gekraakt en ontruimd. Het bedrijf laat de trapleuningen, leidingen, ramen en vloeren deels kapot slaan om kraken te ontmoedigen. De woningmarkt stort in en in 1980 biedt hij het pand aan de gemeente aan voor 9 ton. De gemeente hapt vooralsnog niet.

Kraakacties

10 maart 1982 kraken 25 woningzoekenden Plompetoengracht 8-8A met succes. Ze mogen voorlopig blijven. Buurtgroepen en maatschappelijke organisaties steunen de kraakacties en verwijten de gemeente politieke onwil om er groepswoners te realiseren. Twee jaar later beslist de Raad van State: het pand krijgt definitief een woonbestemming. Het mag niet gesloopt worden. Mede dankzij de

krakers is beschermd stadsgezicht behouden. De ijspegels hingen destijds aan het plafond. De eerste maanden na de bezetting waren er twee gaskachels in het kolossale pand.. Gaandeweg werd het gebouw leefbaar gemaakt. Pas toen zicht kwam op langer verblijf, doordat de gemeente het pand in eigendom kreeg, spekten krakers die het betalen konden de bouwpot met 80 gulden per maand. Daardoor kon het meest noodzakelijke opgeknapt worden. Onder andere werd er door de bewoners zelf een kilometer lange gasleiding aangelegd, elke kamer kreeg een kachel. Bij de keuring bleek de leiding, tot stomme verbazing van de medewerkers van het gasbedrijf, in één keer te voldoen. Geen lek. Rond 1988 presenteerden de krakers in samenwerking met architectenbureau De Kleine Stad een verbouwplan voor groepsbewoning. Het ene na het andere haalbaarheidsonderzoek volgde. Uiteindelijk lag er een financieel haalbaar verbouwplan samen met bouwmaatschappij Stichting Lieve de Key waarin bewoners betrokken worden bij de werkzaamheden om kosten te drukken. Na de verbouwing eind jaren 90 verhuurde woningcorporatie Portaal het voormalige tehuis voor dakloze mannen voor groepsbewoning. Het bijna 60 meter diepe pand telt tegenwoordig 31 kamers, zes keukens, acht wc's, zeven badkamers en een tuin. **Elaine Vis**

en? In de keuken kom je altijd wel weer iemand tegen.
Foto: Gert-Jan Peddemors

Het Labrehuis op de Plompetoengracht 8-8a.
Foto: Gert-Jan Peddemors

De blauw geschilderde heilige Benedictus in de tuin van het Labrehuis. In de eerste maanden na de kraak stond het beeld in de dakgoot aan de voorkant van het pand als symbolische bescherming tegen ontruiming door eventuele knokploegen.
Foto: Gert-Jan Peddemors

Met z'n allen wonen betekent ook met z'n allen stemmen. Foto: Gert-Jan Peddemors

Het pand is 60 meter diep. Foto: Gert-Jan Peddemors

Asielzoekers en statushouders

Mensen die naar Nederland komen om hier asiel aan te vragen, melden zich aan in Ter Apel. Deze asielzoekers krijgen OF een (voorlopige) verblijfsvergunning OF een afwijzing. In beide gevallen worden ze opgevangen in een azc. Alleen mag de afgewezen hier maar 28 dagen blijven. Hierna moet hij zelf zijn terugkeer moet regelen. In de stad Utrecht worden deze personen opgevangen in het azc in Oog in Al (515 personen), of op tijdelijke plekken in de Voorveldse Polder (350) en Overvecht (300). In een azc krijgen mensen eet- en leefgeld en koken ze zelf. Er zijn activiteiten en programma's waarin zij zich kunnen voorbereiden op hun toekomst.

Spreadingswet

De spreadingswet, die moet zorgen voor een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over Nederland, schrijft voor hoeveel asielopvangplekken waar moeten zijn. De stad Utrecht wil er 400 bij maken; ze moet er van de wet 1988 hebben. De provincie Utrecht moet er 8207 tellen; gemeenten mogen onderling schuiven.

Erkende vluchteling

Een asielzoeker die een verblijfsvergunning ontvangt, wordt een erkende vluchteling - of: statushouder - genoemd. Dan voldoet hij aan de criteria van het Vluchtelingenverdrag van de VN. Of hij loopt bij terugkeer een reëel risico op foltering of geweld bij een gewapend conflict.

De eerste vijf jaar is de vergunning van een statushouder tijdelijk. Die kan worden ingetrokken als de situatie in het land van herkomst verbetert. Een statushouder heeft recht op een woning, moet inburgeren en mag werken.

2659

Vorig jaar woonden in Utrecht 2659 statushouders. 2048 van hen hebben een status voor beperkte tijd; zes op de tien zijn man. Twee derde van de groep is 15 tot 45 jaar oud. Ruim 900 statushouders komen uit Syrië, 10 procent uit Eritrea, 9 procent uit Afghanistan. Zij wonen vooral in Overvecht (561 personen), Zuidwest (451) en West (412).

Statushouders in Utrecht

Buurtteams helpen bij de inburgering. Vrijwilligers van Vluchtelingenwerk Utrecht begeleiden hen bij huisvesting, integratie, taal en werk, zodat ze zo zelfstandig mogelijk kunnen leven.

Statushouders Binnenstad

De Binnenstad telt 60 statushouders: 18 wonen er in Hoog Catharijne/het Stationsgebied; de andere 42 in de oude Binnenstad, de Vaartsebuurt of Hooch Boulandt.

Ook bij 'mensen die zijn geboren in een vluchtelingenland maar geen vluchteling zijn' scoort de Binnenstad laag. Hier wonen 491 mensen die in deze categorie vallen: 219 in HC en het Stationsgebied, 272 in de oude Binnenstad, de Vaartsebuurt of het oude AZU. Vluchtelingenlanden zijn Iran, Irak, Syrië, Afghanistan, voormalig Joegoslavië. In heel Utrecht wonen 10.847 mensen die zijn geboren in een vluchtelingenland maar geen vluchteling zijn.

Ineke Inklaar

UIT ALLE WINDSTREKEN

Taal is de sleutel tot de toekomst

ELAINE VIS

Magd (26) woont in Wijk-C. Hij heeft twee dromen. 1: om zijn ouders weer een keer te zien; 2: om de Nederlandse taal nog vloeiender te spreken.*

'Salaam', met een warm welkom opent Magd de deur. 'Hoe gaat het met u. Bent u op de fiets?' Wij hebben meteen een gesprek. Magd fietst zelf ook. 'Misschien zijn er in Nederland wel meer fietsen dan mensen', zegt hij. 'Ik zie ze overal. De meeste Nederlanders hebben een goede conditie en een goede lichamelijke vorm door het fietsen'. In Syrië schijnen meer dikke mensen te wonen. Inwoners fietsen er nauwelijks, nemen de bus of de taxi want die is vergeleken met hier heel goedkoop.

Duizenden kilometers

Tussen Syrië en Wijk-C liggen duizenden kilometers. Magd vertrok naar Europa op zijn 21ste om een toekomst te hebben, de oorlog en de dienstplicht te ontvluchten. 'Eigenlijk ben ik lopend gekomen en at soms dagen alleen dadels'. Na 9 maanden Ter Apel verbleef hij 1,5 jaar in Geleen; hij zit nu sinds een dik jaar op kamers in Wijk-C.

'Soms zie ik op Facebook en in de krant berichten die te maken hebben met vluchtelingen. Ik kon mij nooit voorstellen dat ik een vluchteling zou worden. Als iemand zegt 'Ga naar je eigen land', voelt dat niet goed. Het was niet mijn keuze om vluchteling te worden'.

Magd leeft nog steeds deels met de gedachte dat hij onveilig is; hij vraagt zich een paar keer tijdens dit interview af of dit gesprek zijn ouders kan schaden, hij is immers de dienstplicht ontvlucht. De troepen van Assad ronselden deur-aan-deur soldaten. 'Mijn ouders willen niet uit Syrië en ik kan niet naar Syrië. Misschien dat wij elkaar in een ander land kunnen ontmoeten.'

Chef worden

Nu studeert Magd ICT. In de klas is hij de enige buitenlander, maar hij kan goed meekomen.

Vandaag heb ik de woorden slinger, mild en milt geleerd.

Na de zomervakantie gaat hij stagelopen. Bij AH, op het Stationsplein, heeft hij een baan en als hij binnen vier maanden nog iets vloeiender Nederlands spreekt, ook door de telefoon, kan hij chef worden.

'Ik heb het goed'. Denkt na. 'Ja, ik heb het goed. Ik slaap onder een dak in een warm huis bij een kleine familie. Maar als je gelukkig wilt worden moet je de taal onder de knie krijgen. Zonder taal kan je niets doen, niet studeren, niet werken. Een van mijn dromen is om mijn taalvaardigheid te verbeteren'.

Magd spreekt nu drie jaar Nederlands. Hij zat 13 maanden op school en leerde de basis: 'Moeilijk, die onregelmatige werkwoorden'. Daarna ontwikkelde hij zich verder door kranten te lezen en een vertaalapp te gebruiken. 'Elke dag leer ik er 3 nieuwe woorden bij. Vandaag: slinger, mild en milt. En ik vind deze zin die ik net geleerd heb interessant: Het leven is een feestje, maar je moet zelf de slingers ophangen'.

Het gezin waar Magd uitkwam was zeker niet onbemiddeld. Zijn vader is dierenarts en de familie runt een accuhandel. Nu woont hij op een klein zolderappartement met kitchenette met uitzicht op de bovenste verdieping van TivoliVredenburg. Vorige maand heeft hij daar een concert van landgenoot Omar Souleyman bijgewoond. Hij danste met honderden enthousiaste Nederlanders en Syriërs.

Vegetariër

'In Syrië zegt men: als je langer dan 40 dagen bij mensen inwoont word je familie'. Met het gezin in huis, twee kinderen en een moeder, eet Magd vaak samen. Hij kijkt regelmatig.

In Syrië had hij nog nooit een vegetariër ontmoet. De eerste persoon, zijn 'pleegmoeder' in Geleen, was veganist.

Later bleek hier in huis in Utrecht iedereen vegetarisch te eten. 'Ik schrok mij dood'. Een tijdje dacht Magd dat misschien alle vrouwen in Nederland vegetariër zijn. Voorzichtig informeerde hij ernaar en weet nu dat dat niet waar is. 'Julie kijken alleen anders naar dieren'.

Aan tafel wordt de maaltijd maar ook de cultuur en de taal gedeeld. 'Van de kinderen (9 en 11 jaar) heb ik veel woorden geleerd. En ik leer de kinderen Arabische woorden; goedemorgen, goedenavond, hoe gaat het, maar ook prins en prinses. Ik zag hoe je moet omgaan met elkaar. Ik heb gewoon goed gekeken naar Nederlanders hoe ze dat doen. Vroeger had ik geen idee over het leven van de Nederlanders en nu wel'.

*Om Magds identiteit te beschermen geen achternaam, geen plaats van herkomst en geen foto.

Heldere klanken, twee uitersten

Tallose talen dwarrelen door de Binnenstad. Meestal herken ik de taal en wat woorden in het voorbijgaan. Een enkele keer is op afstand een klank herkenbaar.

Zo hoorde ik in de overvolle Steenweg tussen alle herrie door ergens ver weg een vertrouwde stem. Geen idee wie of waar het was, maar de toon was duidelijk die van het dialect uit mijn geboorteplaats.

Totaal tegenovergesteld was de ontmoeting in een tram met drie jonge mannen. Ze hadden een intens gesprek en hoe duidelijk het ook klonk, ik kon er geen woord van verstaan. Er kwam geen enkele associatie bij me op. Toen ik hun vroeg welke taal ze spraken, kreeg ik in keurig Nederlands te horen dat ze uit Bulgarije afkomstig waren of was het nou toch Hongarije?

Harrie Thewessem

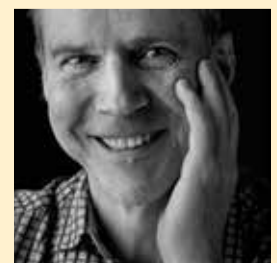

Foto: Sjaak Ramakers

Mustafa bij de vitrine met parafernalia uit zijn leven en reizen. Foto: Michael Kooren

UIT ALLE WINDSTREKEN

De bereisde pizzabuurman van de Lange Smeestraat

HERMAN VAN DER MEER

Sinds 1995 heeft hij daar, aan de Lange Smeestraat, zijn eigen zaak. Aan de wand een glazen vitrine, die hijzelf in elkaar zette: vele strekkende meters met parafernalia uit zijn leven en reizen, kaartjes, beeldjes van allerlei herkomst van Marokko tot Europa. Hij is moslim zonder al te veel tijd voor de moskee. Zijn werk bij La Fortuna eist hem op, zes dagen per week.

Zijn naam is Mustafa Essoussi (63). Hij werkte als kind al in de vis-industrie, weet alles van de lokale ansjovisverwerking. Hij legt uit hoe dat gaat. Lagen kleine visjes, afgewisseld met zoutlagen, opgelegd in een ton. Hij komt uit Nador aan de Marokkaanse Middellandse Zeekust, vlakbij de Spaanse exclave Melilla, waar hij werkte in de visfabriek.

Uit die streek komt ook zijn vrouw die met haar vader, gastarbeider in een ijzerfabriek, al vier jaar eerder in Utrecht belandde en er niet meer wegging. Essoussi werd

door de familie uitverkoren voor het huwelijk met haar, reisde naar Utrecht, trouwde hier en bracht samen met haar vijf kinderen groot, drie jongens en twee meisjes.

Bidkleedje

'Helaas, alles draait om geld, maar er zijn belangrijker dingen', betoogt hij. Plezier in het leven met name en besef van de eigen verantwoordelijkheid. Eens zakte een vrouw pal voor zijn zaak in elkaar. Niemand greep in. Hij sleepte een matje naar buiten voor haar. Bij pols noch hals kon hij hartslag constateren.

Hij snelde naar binnen, sneed een ui in stukjes en propte die in haar neus. 'Beproefde methode'. Prompt

opende zij de ogen, tot stomme verbazing van de afwachende omstanders. Hij maande hen een ambulance te bellen en zij herstelde. Uit dankbaarheid kwam zij later de zaak binnen en verraste hem met een grote bos bloemen en een mooi bidkleedje.

Dat verantwoordelijkheidsgevoel leerde hij zijn kinderen aan. Maar hij liet ze ook genieten van het leven, bracht ze naar de Efteling, Walibi, leerde ze, samen met zijn vrouw, op eigen benen staan. Zijn oudste dochter, 36, is na een juridische opleiding leerplichtambtenaar. Een andere dochter werkt in de zorg. Bij het huwelijk van zijn oudste zoon, ook werkzaam

in de zorg, zong en speelde hij gitaar totdat zijn bevoegenheid de gecontracteerde bandleider een beetje te veel werd, zo bekend hij schuld bewust.

Hij spreekt Berbers, Arabisch, Spaans, Italiaans, Frans en Nederlands. En een beetje Engels. In de beginjaren reisde hij vaak per bus op en neer naar Marokko. Hij zat dan naast de chauffeur om in verschillende talen aan de klanten de boodschappen van de chauffeur door te geven. Hij genoot van die rol.

Vitaliteit

Hij ademt levensvreugde, openheid en vitaliteit. Hij voert graag

gesprekken met klanten. Ze zijn allemaal burens voor hem en zo noemt hij ze ook: buurman en buurvrouw.

Hij houdt van muziek, vooral flamenco. In de pizzeria zingt hij voor mij een loflied op Barcelona. Flamenco, zijn passie. Nu, na al die jaren, wil hij zijn zaak verkopen om zich aan zijn vele hobby's te wijden en het rustiger aan te doen. Zijn gezondheid speelt hem parten. We moeten ons allemaal schikken in ons lot, weet hij. Hij moet de broekriem aanhalen.

La Fortuna, zijn lot en fortuin, een eigen zaak. Er is hier minder aanloop van gezinnen, die stapels pizza bestellen, zoals indertijd in Lombok waar hij eerder pizza's bakte voor een baas. Het zijn hier te vaak eenlingen, studenten die pizza's halen, geen grote aantallen, tenzij ze een feestje geven.

Maar we zijn allemaal burens. Als ik een pizza bij hem bestel vanaf een paar straten verder, hoef ik alleen maar te zeggen 'met de buurman'. Hij herkent de stem. Onze neef eet een hapje mee. Hij is vol waardering. 'Goed gekruid en mooi dun, knapperig', is zijn oordeel.

In de beginjaren reisde hij vaak per bus op en neer naar Marokko. Hij zat dan naast de chauffeur om in verschillende talen aan de klanten de boodschappen van de chauffeur door te geven.

Tuinen van Moreelse en Park Paardenveld: goed voor mens, plant, dier en klimaat

Binnenstad krijgt twee nieuwe klimaatbestendige groene zones

Tuinen van Moreelse. Artist impression: Gemeente Utrecht

Park Paardenveld. Artist impression: Gemeente Utrecht

BEN NIJSSEN

KLIMAATVERANDERING – Om de Binnenstad beter bestand te maken tegen veranderingen in het klimaat moet er meer en diverser groen komen. Met twee nieuwe parken zet Utrecht een belangrijke stap.

Deze Tuinen van Moreelse en Park Paar-

denveld sluiten aan op het Zocherpark. De nieuwe parken mikken op onderling verschillende doelgroepen.

Projectleider Rob Evelein en landschapsarchitecte Charlotte van der Woude leggen uit wat dit betekent. Charlotte wijst erop dat in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 staat dat alle voorzieningen over de hele stad verdeeld moeten worden, opdat deze binnen 10 minuten bereikbaar zijn.

Maar veel voorzieningen in de Binnenstad hier trekken bezoekers uit alle delen van de stad. En dat zal ook zo blijven. Dit maakt de druk op de parken hier het grootst; dit dient meegenomen te worden in de ontwerpen.

De werkzaamheden voor de Tuinen van Moreelse zijn begonnen in de Laan van Puntenburg, tot aan park Nieuweroord. De realisering van dit park – gelegen in een rechte hoek tussen de Catharijnesingel en het spoor

enerzijds en Hoog Catharijne en de rechtbank anderzijds – gaat in fasen.

Lunchwandelen

Uiteindelijk zal dit park een groot gebied bestrijken. Het heeft de potentie een breed publiek aan te trekken: de werknemers van de kantoren rondom, de bewoners van Hooch Boulandt, bezoekers van Hoog Catharijne en treinreizigers. Het is ook een doorganggebied vanuit het Beurskwartier richting centrum. Rob vertelt dat de werkgevers, maar ook de bewoners, nadrukkelijk in de plannenmakerij zijn en worden betrokken.

Veel werknemers maken in hun lunchpauze al een wandeling langs de singel, maar het park moet nog meer mensen verleiden naar buiten te gaan voor een wandeling of om op een bankje met collega's van de buitenlucht en de omgeving te genieten.

Kenmerkend voor het stuk Laan van Puntenburg waar nu gewerkt wordt, zijn de laaggelegen vakken (wadi's). Hierin wordt regenwater van de weg en van de daken van aangrenzende gebouwen opgevangen. Bij flinke buien zullen de wadi's helemaal vollopen tot het straatniveau. Waterminnende planten kunnen hier een goede leefplek vinden.

Nestkastjes

Bekeken wordt welke vogels met nestkasten op de gebouwen gelokt kunnen worden. Belangrijk is dat er dan planten komen waar deze vogels op af komen. Na de Laan van Puntenburg wordt het Moreelsepark aangepakt.

Dit park is al meer een geheel geworden door het weghalen van de weg tussen gescheiden delen. Het moet een monumentaler uitstraling krijgen. De parkeervakken zullen geleidelijk verdwijnen. De gemeente bepaalt het tempo daarvan in samenhang met het jaarlijks opheffen van parkeerplaatsen in de Binnenstad.

De gemeenteraad wil dat Park Paardenveld een zo groot mogelijke doelgroep bereikt, zowel in de zomer als in de winter. Tot nu kwamen hier in de zomermaanden vooral jongeren. Nu er tijdelijk zitelementen en picknicktafels staan, is de groep bezoekers al wat breder.

Toch dient de inrichting nog aangepast te worden aan ouderen en kinderen. Voor de kleintjes wordt gedacht aan een speelplek die één geheel vormt met de rest, voor de ouderen aangepaste paden en zitmeubels. Voor zonzonbidders zal er ruime gelegenheid blijven om in het gras te liggen.

Moerascipressen

Bomen worden steeds belangrijker om ook schaduw te bieden. Welke er komen is nog niet vastgelegd, gekeken wordt naar wat Zocher liet planten. Dit kunnen typische bomen zijn, zoals de Anna Paulownaboom (met paarse bloemen) en de Weymouthden die in het kader van Open Tuinendag zijn geplant. Ook kunnen bomen in groepen bij elkaar worden gezet zoals de moerascipressen bij de Nieuwekade. De wandelpaden worden net als bij Zocher kronkelend aangelegd tussen en langs de plantvakken. Zo ontstaan wisselende blikvelden.

Bij de JEU de boules bar, waar een terras is gedacht, wordt ook gezorgd voor open zicht richting het water. Zoals Zocher overblijfselen van de oude stadswallen gebruikte om hoogteverschillen te creëren, gebeurt dat op het Paardenveld door de helling naar het water vaksgevijs in te vullen.

Onderzocht moet nog worden hoe hier met afvoer van het regenwater (ook van de parkeergarage) om te gaan. Hoe voorkom je dat het gras langs de singel te veel water krijgt?

Voor diertjes worden plekken met heesters aangelegd. Vooral vogels kunnen hiervan profiteren; of er ooit egels komen is de vraag. Het ontwerp voor Park Paardenveld is inmiddels vrijgegeven voor consultatie.

Het contact tussen de aannemer van het Tivolicomplex en de omwonenden is goed. Foto: Luuk Huiskes

Verbouwing Tivoli: niets op aan te merken

ADRIANNE DERCKSEN

STADSWAARDE – Voor en achter Tivoli staan hoge steigers, mannen met helmen lopen in en uit. Kratfietsen en auto's van aannemer de Bonth van Hulst staan op gereserveerde parkeerplaatsen. De verbouwing van het oude Tivoli aan de Oudegracht is in volle gang. Nu ja, verbouwing, eerst moeten er muurtjes worden gesloopt. En veel ook. Hoe gaat dat in een drukke binnenstad met veel omwonenden die niet zitten te wachten op lawaai van drillboren en afvoer van sloopafval?

Toen Stadswaarde in 2018 de aanbesteding won met zijn plan voor herontwikkeling van het Tivolicomplex, zijn er vooraf drie informatiebijeenkomsten geweest met omwonenden. Op deze zeer drukbezochte avonden informeerde Jeroen Messemaeckers van vastgoedontwikkelaar Stadswaarde de buurt over hun plannen voor het pand en over de verbouwing.

Netjes

Die plannen zagen de omwonende over het algemeen wel zitten, maar ze hadden veel kritische vragen over de uitvoering. Stadswaarde belofde

alles in het werk te stellen de overlast te beperken. Nu de Bonth van Hulst werkelijk is begonnen, is de vraag: wat komt er terecht van de beloftes aan omwonenden?

'Tot nu toe veel', zegt Esmeralda Schuurink, assistent-locatiemanager van Arthemis. Het kinderdagverblijf zit aan de tuinkant in het pand. 'Ze doen het heel netjes en zo stil mogelijk. Laatst was er een lekkage uit leidingen waar nog water in stond. Dat is direct verholpen. Ik kan altijd bij de uitvoerder binnenlopen en hij helpt direct. We waren een beetje bang dat er in het parkje toch auto's zouden staan of rokende mensen op het plein, maar ik heb nog niks gezien. Alles verloopt tot nu toe volgens afspraak'.

Drilboor

Omwonenden zeggen nog weinig overlast te hebben van de sloop. Natuurlijk ... steigerbouw gaat altijd gepaard met lawaai, maar dat is goed te hebben, zeggen buren. Zeker wanneer je via de Bouwapp weet dat het staat te gebeuren. 'Ja, die bouwapp zijn we heel blij mee', zegt Hennie Beersen uit de Brandstraat. 'Ze melden dat er steigers gebouwd gaan worden of dat ze een betonnen vloer gaan storten'. Hilda Stafleu van de Oudegracht is nog maar één

keer wakker geworden van een drillboor. 'Ik heb aldoor het gevoel dat we te maken hebben met een projectontwikkelaar met aandacht voor de buurtbewoners'.

Ingewikkeld

Messemaeckers van Stadswaarde zegt nog geen klachten te hebben gekregen. 'Het is een ingewikkelde operatie, alle puin moet met kruiwagens door die ene voordeur aan de gracht naar buiten. We willen de kloostergang en -tuin weer zichtbaar

maken. Daarvoor moeten veel hokjes en kamers worden weggebroken. En straks moeten alle bouwmaterialen weer door die ene voordeur naar binnen. Er is ons alles aan gelegen een goede relatie te hebben et omwonenden'.

Op de eerste informatieavond meldde hij dat Stadswaarde en de aannemer graag met een focusgroep van zo'n zes bewoners verder wilde praten. Marianne Oelers uit de Brandstraat zat in die focusgroep. Ze is voorzitter van de 30 jaar bestaan-

de beheergroep NV-huistuin. 'Die focusgroep was een voorwaarde van de gemeente. Die wilde dat er geregeld contact was tussen Stadswaarde en buurtbewoners. We zijn een aantal keer bij elkaar geweest en er zijn afspraken gemaakt. Bijvoorbeeld dat alle opslag van bouwmaterialen binnen zou zijn en niet buiten op het plein in het park. Een grote angst was dat het parkje gebruikt zou worden als af- en aanvoerroute. Ook daar zijn goede afspraken over gemaakt'.

Parkeerplaatsen

Anwar van Naerssen van *Yoga Utrecht* en directe buurman aan de Oudegracht: 'Ik ben tot nu toe alleen maar positief. Toen ik hoorde dat de aannemer voor mijn deur zes parkeerplaatsen kreeg, vond ik dat vervelend. Maar ik heb er geen last van. En op maandag parkeren ze voor De ARM, die zijn dan dicht. Ze houden rekening met onze lestijden. Bijvoorbeeld door maandag- en vrijdagochtend niet met zware dingen te gaan slepen als wij lesgeven in de kelder beneden. Ik mocht zelfs een doek met *Yoga Utrecht* aan hun steiger hangen. Heel aardig. Natuurlijk hoor je van alles van sloopwerken, boren, hamers etc., maar het valt reuze mee. Tot nu toe'.

Klooster, weeshuis, popzaal ... hotel, café, popzaal

Tivoli werd in de dertiende eeuw gebouwd als klooster. In 1582 werd het omgevormd tot weeshuis. Daarna werd het in 1926 van de *Nederlandsche Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel* (NV). In 1968 kocht de gemeente het complex, maar het bleef leeg en ongebruikt. In 1979 kraakte *Tivoli Tijdelijk* het pand dat een alternatief poppodium werd. In 1982 werd de zaal officieel omgedoopt tot Tivoli. Toen Tivoli in 2013 samen met Muziekcentrum Vredenburg het nieuwe muziekpaleis betrok, stond het weer leeg. Tot 2018 gebruikte muzikant Kytman en zijn orkest het gebouw. Tussen het winnen van de aanbesteding door Stadswaarde en de daadwerkelijke verkoop, was er gedoe over vergunningen. Dus kon de renovatie pas eind 2023 beginnen. Er komt een boetiekhotel, een cultureel podium en horeca. Ook de twee kinderdagverblijven blijven in het pand.

Buurtkeuken start eind maart in Binnenstad

Bij de vorige Binnenstadskrant waren de proefavonden van de Buurtkeuken net achter de rug. ZiZo en het Bartholomeus Gasthuis onderzochten samen: heeft een Buurtkeuken voor ouder wordende bewoners van de Binnenstad bestaansrecht? Ja, nou en of.

Remko van Loenen, Bartholomeus Gasthuis, pakte de handschoen samen met ZiZo op. Uit een buurtenquête bleek genoeg animo voor testavonden. De eerste was met 15 gasten mooi bezet. 'Daarna ging het als een lopend vuurtje. Mensen meldden zich spontaan aan, we moesten zelfs mensen teleurstellen'.

'Sommige buurtbewoners vonden die eerste stap best spannend. Binnen bleek het ijs snel gebro-

ken. Mensen zeiden: 'Ik woon al sinds de jaren 80 in de Binnenstad en heb de meesten hier nog nooit gezien, laat staan gesproken! Ik ben blij dat ik over die drempel ben gestapt'. Er ontstonden geanimeerde gesprekken, telefoonnum-

mers vlogen over tafel. Wanneer is het weer? vroegen ze me'.

Van vóór de buurt naar dóór de buurt
Aan de Oudegracht vind je ZiZo: eetcafé, winkel én atelier. Een subsidie van het

Remko van Loenen van Bartholomeus Gasthuis was vanaf het begin enthousiast voor de Buurtkeuken. Foto: Bartholomeus

Zorgkantoor Zilveren Kruis maakt de echte start van de Buurtkeuken mogelijk. 'Die financiële impuls is nodig om de basis van de Buurtkeuken te organiseren, om praktische zaken te regelen. Daarnaast zijn er betrokken buurtbewoners nodig die samen koken en eten. Bijvoorbeeld door burens een duwtje in de goede richting te geven of door een maaltijd te bezorgen. Het Zorgkantoor noemt dat 'community care'.

Win-win

Naast die laagdrempelige, huiselijke ontmoetingsplek voor buurtbewoners en een gezonde maaltijd levert de Buurtkeuken nóg een pluspunt op. 'Cliënten van ZiZo werken hier mee, zijn onderdeel van de buurt en dus van de maatschappij'.

Eind maart opent de Buurtkeuken twee keer per week. Voor € 8,50 heb je een voor- en hoofdgerecht. Meekoken mag, alleen mee-eten of afhalen ook. Het is 'eten wat de pot schaft' en natuurlijk houdt de kok rekening met dieetwensen en allergieën. Alleen daarom al is vooraf aanmelden nodig. Je kunt ook een maaltijd bestellen en ophalen bij ZiZo: mail dan buurtkeuken@bartholomeusgasthuis.nl. Meer info: www.bartholomeusgasthuis.nl/buurtkeuken.

DOCK verbindt in de multiculturele Binnenstad

Good morning, bonjour, buongiorno, günaydın. Goedemorgen. Zo maar een greep uit de verschillende talen die wij tegenkomen op een dag op Speeltuin De Kleine Dom. In het Hartje van Utrecht richten wij ons met het Hart van de speeltuin op de internationale ontmoeting. Door de centrale ligging zijn we een aantrekkelijke plek voor expats die in de omgeving wonen. De speeltuin is een ideale plek voor nieuwe Nederlanders om anderen te ontmoeten, nieuwe contacten op te doen en met de Sociaal Makelaars (Ward en Dewi) van DOCK in contact te komen.

Cora

Naast de vele internationale mensen die De Kleine Dom bezoeken is het ook een fijne plek voor iemand die al haar leven lang in Utrecht woont. Cora (51) is één van deze graag geziene gasten. Cora is FC Utrechts grootste supporter en inmiddels een heuse Bekende Utrechter! Ze komt hier graag op de thee (met een koekje) en werkt verder aan haar boek, waarin ze vertelt over haar leven. Voor haar voelt De Kleine Dom als een fijne plek, waar ze mag zijn wie ze is. Kortom, De Kleine Dom is een (multi)culturele plek om samen te komen voor jong en oud.

Wijkproeverij

Naast de speeltuin zijn we ook actief in het verbinden van mensen in de wijk. Een voorbeeld daarvan zijn de wijkproeverijen. In april en in mei zullen die worden gehouden in de Binnenstad en Oost. De wijkproeverij is een evenement voor bewoners waarbij je op een (inter)actieve manier met medebewoners, vrijwilligers en organisaties in gesprek kunt. Donderdagmiddag 18 april zal de eerste wijkproeverij in de Binnenstad zijn. Het thema is: 'Jong (18+) en ouder (55+) in verbinding'. Middels denksport, spellen en lekkere hapjes uit diverse keukens kom je met elkaar in contact om zo je wijk nog beter te leren kennen en nieuwe contacten op te doen. Voor de locatie en andere vragen, contact Rhea Wilhelm.

- Rhea Wilhelm – Sociaal makelaar volwassenen 0659908273 / rwillhelm@dock.nl
- Ward Verbeek – Sociaal makelaar jeugd en speeltuin De Kleine Dom 0659938788 / wverbeek@dock.nl
- Dewi Gerrietsen – Speeltuin De Kleine Dom 0659908882 / dgerrietsen@dock.nl

Plantjes in de gracht en een opgeruimde werf

ESTHER DANIËLS

WERVENBERAAD – De Opschoondag aan de Werf op 23 maart is de eerste activiteit van het Wervenberaad dit jaar. Daarnaast werkt het beraad – dat sinds dit jaar een officiële status heeft – aan een beplantingsplan voor de Nieuwegracht tussen Magdalena-brug en Quintijnsbrug (rak 17). In mei gaan plantjes het water in.

Het Wervenberaad heeft een kernteam van tien Binnenstadsbewoners met een pand op één van de grachten. De groep heeft een positieve insteek; ze wil bewerkstelligen dat kelderbewoners samen de werven schoon, veilig en leefbaar houden.

De huiseigenaren hebben gereageerd op een oproep van wervenmeester Gerrit Heenck om mee te denken over het gebruik en de toekomst van het wervengebied. Wilfried Claus (Plompstorengracht) en Ingrid Kaagman (Oudegracht) delen het voorzitterschap.

'Wat ons verbindt, is dat we ons verantwoordelijk voelen voor de historische werven', vertelt Claus. 'De gemeente investeert fors in het herstel en onderhoud ervan, maar wij zijn de mensen die er wonen en werken. Dat ervaren we als een voorrecht, en vanuit die positie willen we graag iets terugdoen. We weten dat er een hele voorgeschiedenis is van kelderschade, financieel gesteggel en tegenstrijdige belangen. Dat verhaal raakt ons soms ook persoonlijk, maar in het Wervenberaad gaat het daar nadrukkelijk niet over'.

De Opschoondag is een uitnodiging aan bewoners en ondernemers, aldus Kaagman: 'Het aanbreken van de lente is een mooi moment om samen zwerfafval op te ruimen en de werven schoon te vegen. Maar wat minstens zo belangrijk is, is dat je dan je burens ontmoet en bijpraat. Zelf woon ik op de Oudegracht en daar vind ik het contact best vluchtig. Ik hoop dat er leuke gesprekken en ideeën ontstaan om de buurt nog mooier en gezelliger te maken, en vooral ook zo te houden'.

Colofon

De Binnenstadskrant is een onafhankelijke uitgave op initiatief van bewonersgroepen. De krant wordt huis-aan-huis gratis verspreid in de Binnenstad.

Hoofredactie/coördinatie
Elaine Vis en Ineke Inklaar

Beeldredactie (coördinatie)
Gert-Jan Peddemors, Luuk Huiskes

Teksten
Adrienne Dercksen, Anna Sterk, Ben Nijsen, Charles Crombach, Elaine Vis, Erik van Wijk, Esther Daniëls, Gerard Arninkhof, Harrie Thewessem, Herman van der Meer, Ineke Inklaar, Marianne Coopmans, Marijke Reer, Ton Verweij, Gastschrijver: Fleur Feij.

Beeld
Gerard Arninkhof, Gert-Jan Peddemors, Iris Tasseron, Luuk Huiskes, Michael Kooren, Ton Verweij, Het Utrechts Archief.

Correctie
Monique Westendorp

Nieuwsbrief
Wie zich via www.binnenstadskrant-

utrecht.nl abonneert op de nieuwsbrief, krijgt geregeld een selectie van artikelen toegestuurd.

Vormgeving
Marijke Reer

Drukker
Rodi, Diemen (oplage 12.500)

Verspreider
Guus Touker

Giften
Giften zijn altijd welkom. De bijdrage kan worden gestort op gironummer NL71 INGB 0000 2451 22 t.n.v. Binnenstadskrant o.v.v. gift.

Abonnement
Een jaarabonnement kost voor 4 nummers 17 euro, incl. bezorging. Aanmelden via utrechtbinne stadskrant@gmail.com met daarbij het bezorgadres. Wie zich later in het jaar abonneert, krijgt eerdere nummers nagezonden.

Deadline
Kopij voor nummer 2 2024 moet vóór 6 mei 2024 ingestuurd zijn.

90 jaar praktische hulp aan bewoners Wijk-C

AUGUSTINESSEN – De congregatie van de zusters Augustinessen van Sint-Monica bestaat 19 maart 90 jaar. Het klooster op de Waterstraat is nauw verbonden met Wijk-C. Een visioen van pastoor Sebastianus van Nuenen leidde in de jaren 30 – de tijd van werkloosheid en armoede – tot de oprichting ervan.

Vanaf dag 1 boden de zusters hand- en spandiensten aan zieken en kraamvrouwen. Ook gaven ze les op de lagere school en organiseerden ze avonden voor vrouwen uit 'het wijk'. Een paar jaar later openden de Augustinessen een huis voor dakloze vrouwen, meisjes en kinderen: Meisjesstad.

De bewoners waarderen de hulp, blijkt uit

interviews in het Volksbuurtmuseum. Mevrouw Soons-De Groot vertelt: 'De zusters Augustinessen hebben echt een stempel op de wijk gedrukt. Want ze deden prachtig werk'. Mevrouw Blom-Van Batenburg: 'Er waren heel lieve zusters bij'. Mevrouw Nagtegaal-Leemans herinnert zich: 'Ik had in de oorlog het ene jaar difterie en het andere jaar reumatiek. Echt van die nare, akelige ziektes. Toen kwam een van die zusters bij me op bezoek, want die had het zelf gehad, in een lichtere mate. Die kwam met de eerste sinaasappels, terwijl ik ze nog heel niet gezien had al die tijd. En die had regelmatig contact ook met ons gezin, en als er wat was dan wilde zij inspringen'.

Foto's: Het Utrechts Archief

Heel 't jaar door geven wij hulp in de huishouding in alle arme gezinnen, waar moeder ziek is.

Nu Dinsdag
mogen wij bij alle burgers 'n collecte komen houden. + Doet u Dinsdag ook 'n gift in 't busje dat u wordt aangeboden? + Wij zijn u zeer dankbaar.

Het instituut voor hulp in de huishouding van de zusters Augustinessen van St. Monica.

LA 101

DOOR DE OGEN VAN GERARD

Een hapje op de markt

De Vredenburg-markt op woensdag is er eentje voor een gemengd publiek: de vaste klanten uit Utrecht, dagjesmensen uit de omringende plaatsen en zo nu en dan zelfs een toerist. Die hebben allerlei redenen om

naar de markt te komen. Maar één steekt er toch wel boven uit: iets lekkers nuttigen. Want op de markt wordt het klaargemaakt of schoongemaakt waar je bij staat. Verser kan niet.

TEKST & FOTOGRAFIE GERARD ARNINKHOF

STROOPWAFELS – Marieke de Jong is met haar kinderen Isolde en Roemer met de trein uit Hilversum gekomen. Met de bedoeling om in Utrecht naar een stenenwinkel te gaan. Want sinds kort hebben de kinderen een nieuwe hobby: bijzondere en kleurige stenen verzamelen zoals amethist en dergelijke. Maar net aangekomen met de trein begint de honger al te knagen. Gelukkig is daar de stroopwafelkraam.

WAFEL – Met z'n tankwagen vol bier is chauffeur M. van der Putt 's ochtends uit Den Bosch naar Utrecht komen rijden om cafés te bevoorraden. Het is een kleine tankwagen, speciaal bestemd voor de Binnenstad. Want langs de grachten is zwaar verkeer verboden vanwege de werfkelders. Van der Putt staat nu op de markt met zijn auto en neemt een korte pauze. Deze keer bij de oliebollekraam. Daar trakteert hij zich zelf op een wafel. Met poedersuiker.

PASTEL – Je zult maar geboren zijn in Brazilië en dan op de markt een kraam kennen waar ze heerlijke Braziliaanse hapje verkopen. Adriana Faris woont al 12 jaar hier en spreekt Nederlands. Maar als ze met haar dochter Isabella op de markt in Utrecht een Braziliaanse pastel eet (met kaas en kip) is ze weer even terug in haar geboorteland. En voelt ze de warmte van thuis. Ze kwam ooit naar Nederland vanwege de liefde. Het was geen Nederlandse man die haar hart stal, maar een Deen. Maar die wóonde wel in Nederland.

BROODJE HARING – Appie Veldman komt oorspronkelijk uit Utrecht maar woont al een poos in IJsselstein. Een paar keer per maand komt hij met de sneltram naar Utrecht. Nog even terug op het oude nest. Met als vaste prik: een broodje haring op de markt. Bij zijn vaste kraam. Eén broodje. Vroeger in zijn jonge jaren waren dat er méér. 'Elke dag een, heerlijk'.